

Gala Tezaure Umane Vii Pitești, 25 octombrie 2022

În data de 25 octombrie 2022 a avut loc o manifestare complexă, cea a **Galei Tezaure Umane Vii**, desfășurate la Pitești, la Casa de Cultură a Sindicatelor, în prezența a numeroase personalități ale culturii populare, precum și a reprezentanților unor instituții culturale din județ și din țară. Manifestarea a fost organizată de Ministerul Culturii și Consiliul Județean Argeș, prin Centrul de Cultură și Arte Pitești.

Cu acest prilej, mai mulți meșteri și rapsozi populari care au obținut titlul de Tezaur uman viu în anii 2020, 2021 și 2022 au fost premiați, prezentați și ascultați cu drag de publicul argeșean. Fiecărui specialist din Comisia Națională pentru Salvagardarea Patrimoniului Cultural Imaterial i-a revenit misiunea de a prezenta doi laureați ai titlului de Tezaur uman viu. Prezentările au subliniat calitățile fiecărui tezaur uman în parte, fiind însoțite (mai ales, în cazul cântăreților) de câte o demonstrație practică a talentului lor.

Nu a lipsit comunicarea și căldura umană a prezentărilor și reprezentărilor scenice. Însă, datorită mulțimii laureaților, timpul nu a permis desfășurarea lor în fața publicului așa cum și-ar fi dorit. Gala a constituit însă, pentru fiecare, o clipă memorabilă, pe care nădăjduim că nu o vor uita niciodată.

De la Institutul Național al Patrimoniului au fost prezente dr. Corina Mihăescu și subsemnata, bucurându-ne și noi să-i vedem printre laureați pe cei ale căror dosare le-am evaluat.

De exemplu, doamna **Maria Bucin**, născută Crișan, la 17 iunie 1941, în Sânmihai de Pădure, județul Mureș, provine dintr-o familie numeroasă a satului și a absolvit șapte clase primare. Din copilărie, este pasionată de poezie, scriind, apoi, chiuituri la nuntă și poezii religioase, bocete (poezii) la înmormântare. Altă pasiune a doamnei Maria Bucin este cântecul, ajungând să fie recunoscută ca rapsod popular și apreciată de comunitate și de specialiști. Conduce Ansamblul „Datini străbune”, alături de care participă la mai multe festivaluri și spectacole, punând în scenă obiceiuri specifice comunității. Este meșteră în modelarea formelor tradiționale din aluat, pentru diverse evenimente din viața omului. Apreciind toate aceste valori pe care le-a păstrat, valorificat, transmis și creat doamna Maria Bucin, analizând referatele întocmite de specialiștii Maria Borzan, Nicolae Băciuț, Florin

Captură ecran preluată de pe pagina de Facebook <https://www.facebook.com/CJArges/videos/1180783992472>
(Centrul Județean de Cultură și Arte Argeș)

Fotografie preluată de pe pagina de Facebook a Centrului Creației Vâlcea (Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Vâlcea). <https://www.facebook.com/photo/?88769838497695&set=pcb.1088770771830935>
Fotografie de Bogdan Boari.

Focul de la Sumeatru, Stâlpeni, jud. Argeș. Fotografii de Iuliana Băncescu.

Bengean, Livia Rusu, Maria Mandroane, Maria Moldovan și Preotul Paroh Puiu Alexandru din Sânmihaiu Mare, având în vedere numeroasele diplome care certifică valoarea participării candidatei și a ansamblului pe care îl conduce la diferite festivaluri și evenimente culturale, valoarea pe care o are pentru comunitate păstrarea și transmiterea datinilor și obiceiurilor moștenite până în prezent, dar și creațiile sale care îmbogățesc cultura populară contemporană și zestrea satului, considerăm îndreptățit demersul de a i se acorda doamnei Maria Bucin titlul de Tezaur uman viu.

Programul a început cu o zi înainte, când membrii Comisiei Naționale pentru Salvagardarea Patrimoniului Cultural Imaterial prezenți au participat la un spectacol dedicat tinerei artiste, cântărețe la nai, Mădălina Lupu. Interpreta, însoțită de prieteni, profesori și susținători, a prezentat mai multe piese la nai și la alte instrumente. Nu a lipsit nici muzica vocală. Punctul culminant a fost acela al întâlnirii Mădălinei Lupu cu naistul Gheorghe Zamfir, căruia i-a fost discipol.

În ziua următoare decernării titlurilor de Tezaur uman viu, membrii Comisiei au avut ocazia să participe la Stâlpeni, la *Focul lui Sumeatru*, unde a avut loc o adevărată serbare populară. Cunoscut drept un foc ce se făcea în comunitățile tradiționale de Sfântul Dumitru, peste care se sărea, pentru sănătate și în jurul căruia se împărțeau covrigi, mere etc., *Focul lui Sumeatru* din localitatea Stâlpeni a fost, mai degrabă, o reconstituire a tradiției, fiind, de fapt, pretextul pentru organizarea unei serbări

locale, cu muzică și dans, precum și al organizării unei ceremonii cu făclii din care s-a aprins focul, moment care a constituit debutul serbării populare. Finalul a fost, desigur, în jurul oalelor cu sarmale, friptură și dulciuri.

Cei 38 de laureați ai *Galei Tezauru Umane Vii 2022* sunt următorii: Alexandrina Olguța Filip - Port popular (producerea îmbrăcăminții) - Olt; Ana Bodescu - Port popular (producerea îmbrăcăminții) - Bistrița-Năsăud; Ana Neamțu - Spiritualitate - Alba; Eugen Gavrilă - Sculptor în lemn, prelucrarea lemnului - Alba; Florin Nicolae Poenariu - Meșter iconar - Alba; Ioan Moldovan - Spiritualitate - Cluj; Ion Crețeanu - Spiritualitate - rapsod - Olt; Maria Dulău - Spiritualitate - Alba; Marius Mihuț - Constructor instrumente muzicale (viori cu goarnă) - Bihor; Petre Masala - Spiritualitate - Căluș - Argeș; Ștefan Harabagiu - Spiritualitate - dansator - Vrancea; Ion Albu - Spiritualitate, măști populare - Neamț; Maria Bucin - Spiritualitate - Mureș; Maria Antoneta Ciucă - Confecționare port popular/brodat - Sibiu; Sorin Ion Giubega - Prelucrarea lutului/olărit - Vâlcea; Hasas Petru - Prelucrarea lutului/olărit - Bihor; Ștefan Lupu - Prelucrare lemn - Sculptor tradițional în lemn - Brașov; Ioan Moldovan - Spiritualitate, cântăreț neprofesionist - Bistrița-Năsăud; Cornel Salvador Palladi - Confecționare instrumente muzicale (viori cu goarnă) - Bihor; Dumitru Tincu Pop - Spiritualitate - Maramureș; Lăcrămioara Pop - Spiritualitate - Harghita; Viorica Tripon - Prelucrarea fibrelor și firelor textile - țesături - Cluj; Vinca Cosana - Spiritualitate - Cluj; Andrei Gheorghe - Prelucrarea lutului - Iași; Iosif Bordea - Cărbunărit - Cluj; Ilyes Mihaly - Prelucrarea lutului - Harghita; Istvanfi Gheza - Prelucrarea lutului - olărit - Satu Mare; Nicolae Bacea - Prelucrarea pieilor și blănurilor - cojocărit - Bistrița-Năsăud; Liviu Balâc - Prelucrarea lemnului, realizare icoane din lemn - Buzău; Maria Babu - Alimentație, tehnici de pregătire alimentară - Gorj; Petru Borza - Prelucrarea lutului/ olărit - Hunedoara; Aurica Cojocariu - Prelucrare fibre și fire textile - Botoșani; Neculai Comănescu - Prelucrare lemn, porți de lemn - Bacău; Angelica Lungociu - Instalații de tehnică populară - vâltoare - Brașov; Viorica Olivotto - Cusături și țesături populare - Argeș; Vasile Șușcă - Realizare obiecte cu utilizare ritual - măști populare - Maramureș; Ileana Hoțopilă - Pictură cu ceară pe coajă ouălor, încondeiere ouă - Suceava; Margareta Nagy - Prelucrarea lemnului - împletitul vegetalelor - Mureș.

Dr. Iuliana Băncescu,
Cercetător științific II
Patrimoniul Imaterial și Cultură Tradițională - INP